

М. Козыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті /
Северо-Казахстанский университет имени М. Козыбаева

Педагогика факультеті/Педагогический факультет

«Арнайы және әлеуметтік педагогика» кафедрасы/
кафедра «Специальная и социальная педагогика»

БЕКІТЕМІН/УТВЕРЖДАЮ
Академиялық мәселелер жөніндегі Басқарма мүшесі
Член Правления по академическим вопросам
Р.С. Апергенова
« » 2024г.

**ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**
(жоғары және арнайы орта білім беру негізіндегі)

6В01906 Арнайы педагогика
мемлекеттік және орыс тіліндегі білім беру бағдарламасы

**ПРОГРАММА ВСТУПИТЕЛЬНЫХ ЭКЗАМЕНОВ ДЛЯ
АБИТУРИЕНТОВ**
(на базе среднего специального и высшего образования)

по образовательной программе
с государственным и русским языками обучения

6В01906 Специальная педагогика

Петропавл 2024ж / Петропавловск 2024г.

Программа разработана:

1. Момот Е.А. магистр, старший преподаватель Момот

2. Кельдегулова А.Н., магистр, старший преподаватель Кельдегулова

**Программа собеседования для абитуриентов (на базе второго высшего и среднего специального образования) по В020 Специальная педагогика
Рассмотрена и рекомендовано к утверждению на заседаниях:
Академического совета университета**

протокол № 12 «04» июня 2024 г.

Председатель академического совета университета

Апергенова Апергенова Р.С.

Совета факультета по Академическому качеству / педагогический факультет

протокол №3 «15» 02 2024 г.

Председатель совета по качеству педагогического факультета

Бекмурзина А.Бекмурзина

Кафедра «Специальная и социальная педагогика»

протокол №7 «12» 02 2024 г.

Заведующий кафедрой

Дюсенбаева Б. Дюсенбаева

Пояснительная записка

Настоящая программа раскрывает содержание собеседования с абитуриентами, поступающими в СКУ им. М. Козыбаева на базе среднего специального и высшего образования по направлению бакалавриата «Специальная педагогика».

Целесообразность проведения собеседования обусловлена тем, что одним из принципиально важных условий успешного освоения образовательной программы 6В01906 «Специальная педагогика» является наличие у обучающихся общих представлений о развитии детей разного возраста вообще, и о развитии детей с особыми образовательными потребностями в частности. Данные представления накапливаются при обучении в организациях образования, где преподаются психология и педагогика, в курсе обучения в педучилищах, медицинских колледжах, при прохождении практик и т. д.

Содержание вступительного собеседования направлено на оценку сформированности части профессиональных компетенций, соответствующих основным видам профессиональной деятельности, определение уровня освоения абитуриентами знаний по профилирующим областям, на оценку общих компетенций, определяющих сформированность таких качеств личности, как самостоятельность, умение принимать ответственные решения, гибко и системно мыслить, осуществлять коммуникативные действия, вести диалог.

Программа для проведения собеседования с абитуриентами, поступающими по направлению 6В020 Подготовка специалистов по специальной педагогике, включает в себя вопросы для подготовки, а также список литературы.

Цели и задачи собеседования

Цель данной программы:

- помочь абитуриенту в теоретической и практической подготовке к собеседованию, ориентировать абитуриента в практике специального образования и выявить профессиональную направленность личности в области специальной педагогики,
- оказать помощь в организации самостоятельной работы по систематизации и глубокому осмыслению знаний,
- определить уровень профессиональных компетенций абитуриентов в области педагогики и основ специальной педагогики как базы для освоения образовательной программы 6В01906 - Специальная педагогика, осуществить профессиональный отбор.

Задачи:

- определить уровень владения абитуриентами понятийным аппаратом и основными теоретическими положениями общей и специальной педагогики (в рамках образовательного стандарта среднего специального образования);
- выявить степень знакомства абитуриентов с актуальной проблематикой общей и специальной педагогики, современными методами и технологиями обучения и воспитания детей с ООП;
- выяснить мотивы продолжения профессиональной подготовки на уровне высшего образования, уточнить область профессиональных

интересов абитуриентов;

- оценить уровень общей педагогической и инклюзивной культуры абитуриентов, сформированность профессионально значимых качеств личности.

ТРЕБОВАНИЯ К ПОДГОТОВКЕ АБИТУРИЕНТОВ

Абитуриент должен

знать:

- содержание основных нормативных правовых документов в сфере образования;
- компоненты, уровни и ступени системы образования Республики Казахстан;
- историю и основные тенденции развития общего и специального образования;
- основные категории и понятия общей и специальной педагогики;
- основные категории детей с особенностями психофизического развития;
- виды организаций образования, обеспечивающих получение специального образования и коррекционно-педагогической помощи.

уметь:

- разъяснять положения педагогической теории на конкретных примерах из практики образования;
- применять на практике основные методы и формы организации обучения и воспитания детей с ООП;
- планировать и осуществлять взаимодействие с обучающимися с учетом особенностей их психофизического развития;
- осуществлять контроль и оценку результатов учебной деятельности обучающихся с ООП;
- организовывать взаимодействие с родителями детей с ООП.

владеть:

- современными средствами обучения;
- культурой речи, способностью ясно, логично и последовательно излагать свои мысли.

Ветчин Эдуард

**Организация и проведение собеседования
в СКУ им. М. Козыбаева**

Проведение собеседования заключается в выявлении степени подготовленности абитуриента к освоению образовательной программы.

В процессе собеседования абитуриент должен продемонстрировать умения эффективно применять необходимые знания, умения и навыки для решения конкретных теоретических и практических задач исследовательского и прикладного характера, а также ориентироваться в теоретическом материале и подборе основных источников (литература, научные, учебные издания).

Критерии оценивания

По результатам собеседования определяется уровень теоретической и практической подготовки абитуриента к освоению образовательной программы.

Комиссия рекомендует или не рекомендует к зачислению абитуриента и определяет:

- соответствие уровня теоретической и практической подготовки установленным общеобязательным стандартам технического и профессионального образования;

- фактический уровень знаний, умений и практических навыков по общепрофессиональным и специальным дисциплинам, их соответствие требованиям учебных программ и квалификационных характеристик по образовательной программе.

Результаты собеседования объявляются в день их проведения после подписания протоколов заседания приемной комиссии.

Форма проведения собеседования устная.

Каждому абитуриенту предлагаются вопросы, по которым будет оцениваться устный ответ, а также даётся время на его обдумывание (20-30 минут). При необходимости (неполном, неточном ответе, неправильном употреблении терминов и др.) абитуриенту могут быть заданы дополнительные вопросы. На вопросы собеседования абитуриент должен дать краткий ответ, который фиксируется в Протоколе.

Абитуриентам предлагаются задания по следующим разделам:

Раздел 1. «Педагогика»

1. Охарактеризуйте современные проблемы развития и воспитания в РК.
2. Выделите основные задачи воспитания основ здорового образа жизни в дошкольном/школьном детстве.
3. Выделите педагогические основы умственного развития и воспитания детей дошкольного/школьного возраста.
4. Охарактеризуйте значение игры в психическом развитии ребенка.
5. Какое значение (на Ваш взгляд) семья имеет в системе воспитания?
6. Охарактеризуйте влияние семейного общения на формирование личности ребенка.
7. Охарактеризуйте особенности воспитания детей в разных типах семей: полная, неполная семья, многодетная и т. д.
8. Какие проблемы семейного воспитания детей Вы считаете наиболее важными?

Раздел 2: «Основы коррекционной педагогики»

1. Почему Вы хотите работать с детьми с особыми образовательными потребностями (далее - ООП)?
2. Видели ли Вы фильмы о людях с ООП? Что вы почувствовали когда смотрели?
3. Что Вы знаете о специальной педагогике? Чем эта отрасль педагогики занимается?
4. Назовите область проблем, изучаемых специальной педагогикой.
5. Читали ли Вы какую-либо литературу по специальной педагогике? Если читали, то какую? Что Вам запомнилось?
6. Назовите актуальные, на Ваш взгляд, проблемы специального образования.
7. Как Вы понимаете термины «интегрированное обучение», «инклюзивное образование»?
8. Назовите основные проблемы интегрированного обучения детей с ООП.
9. Ваше отношение к интегрированному/ инклюзивному обучению детей с ООП.
10. Как Вы понимаете термин «социальная адаптация».
11. Назовите основные проблемы организации социальной адаптации лиц с ООП.
12. Назовите основные проблемы развития детей с ООП, наиболее часто рассматриваемые в средствах массовой информации.
13. Каким, по Вашему мнению, складом характера, должен обладать педагог специального/инклюзивного образования?

Раздел 3: «Вопросы общего характера»

1. В каких типах учреждений работают специальные педагоги?
2. Встречались ли Вам лица с нарушениями речи (зрения, слуха, интеллектуальной недостаточностью)?
3. Кого Вы знаете из ученых в области специальной педагогики или логопедов-практиков?
4. Почему Вы решили выбрать специальность педагога-дефектолога? Что повлияло на Ваш выбор?
5. Считаете ли Вы, что нарушения речи могут быть только у детей, или они встречаются в разном возрасте?
6. Как Вы считаете можно ли преодолеть нарушения речи или они остаются у человека на всю жизнь?
7. Как Вы узнали о факультете? Есть ли среди Ваших знакомых выпускники или лица, обучающиеся в настоящее время в нашем университете?
8. Кем еще кроме специального педагога Вы бы хотели стать? Какими личностными качествами, по Вашему мнению, должен обладать специальный педагог?
9. Где после окончания Вы хотели бы работать?
10. Как Ваши родители отнеслись к выбору Вами профессии специального педагога?
11. В какой степени Вы владеете компьютером и иностранным языком?

Список литературы:

1. Специальная педагогика. / Под ред. Назаровой Н.М. - М, 2010.
2. Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития (олигофренопедагогика) / Под ред. Пузанова Б.П.—М., 2012.
3. Мовкебаева З.А. Инклюзивное образование : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинов", 2020. - 196 с.
4. Мовкебаева З.А. Включение детей с образовательными потребностями в общеобразовательный процесс : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинова", 2020. - 238 с.
5. Сулеймеиова Р.А., Хакимжанова Г.Д. Зарубежный и отечественный опыт включения детей со специальными нуждами в общеобразовательный процесс. Проблемы и пути решения.- Алматы, 2009.

Бағдарлама әзірленді:

1. Момот Е.А. магистр, аға оқытушы Миф

2. Кельдегулова А.Н., магистр, аға оқытушы К

Таланкерлерге арналған түсу емтиханының бағдарламасы (жоғары және арнайы орта білім беру негізіндегі) В020 Арнайы педагогика Қаралып, жиналыстарда мақұлдау үшін ұсынылады:
Университеттің Ғылыми кеңесі

хаттама № 12 « 04 » мамыр 2024 ж.

Университеттің ғылыми кеңесінің төрағасы

Апергенова Р.С. Апергенова Р.С.

Академиялық сапа факультетінің кеңесі/ педагогикалық факультет

Хаттама №3 «15» 02 2024 ж.

Педагогикалық факультеттің сапа жөніндегі кеңесінің

төрағасы Бекмурзина А.Бекмурзина

«Арнайы және әлеуметтік педагогика» кафедрасы

хаттама №7 «12» 02 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі Дюсенбаева Б. Дюсенбаева

Түсіндірме жазба

Бұл бағдарлама М. Қозыбаев атындағы СҚУ-ға түсетін өтініш берушілермен «Арнайы педагогика» мамандығы бойынша орта арнаулы және жоғары білім негізінде сұхбаттың мазмұнын көрсетеді.

Сұхбаттасудың орындылығы 6B01906 «Арнайы педагогика» білім беру бағдарламасының сәтті дамуы үшін түбегейлі маңызды шарттардың бірі - бұл әр түрлі жастағы балалардың дамуы туралы жалпы идеялардың болуы және Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың дамуы туралы. Бұл қойылымдар психология және педагогика оқытылатын білім беру ұйымдарында, медициналық колледждерде, практика және т.б. оқыту барысында жинақталған.

Кіріспе сұхбаттың мазмұны кәсіби қызметтің негізгі түрлеріне сәйкес келетін кәсіби құзыреттіліктер бөлігінің құрылуын бағалауға бағытталған, профильді бағыттардағы білім берушілердің даму деңгейін анықтау, жалпы құзыреттерді бағалау, мұндай қасиеттердің пайда болуын анықтау, тәуелсіз, жауапты шешімдер қабылдау мүмкіндігі, коммуникативті әрекеттерді орындау, диалогқа ие болу.

6B020 бағытында келіп түскен үміткерлермен сұхбат жүргізу бағдарламасы, арнайы педагогикада мамандар даярлауға, сонымен қатар оқытуға, сондай-ақ әдебиеттер тізімі кіреді.

Сұхбаттың мақсаттары мен міндеттері

Осы бағдарламаның мақсаты:

- өтініш берушіге сұхбатқа теориялық және практикалық дайындыққа, өтініш берушіге арнайы білім беру тәжірибесіне бағыттауға және арнайы педагогика саласындағы жеке тұлғаның кәсіби бағытын анықтауға көмектеседі,

- жүйелеу және білімді терең түсіну бойынша өзіндік жұмыстарды ұйымдастыруға көмек көрсету,

- 6B01906 - арнайы педагогика, кәсіби іріктеуді жүзеге асыру үшін арнайы педагогика саласындағы үміткерлердің кәсіби құзыреттіліктерінің негізін анықтау.

Міндеттері:

- жалпы және арнайы педагогиканың тұжырымдамалық аппараттарымен және негізгі теориялық ережелерімен (орта арнаулы білім берудің білім беру стандарты аясында) үміткерлердің меншігінің деңгейін анықтау;

- Үміткерлерді жалпы және арнайы педагогиканың өзекті дәрежесі, оқыту және оқытудың заманауи әдістері мен технологиялары, ЕББҚ-мен тәрбиелеудің заманауи әдістері мен технологиялары;

- жоғары білім деңгейінде кәсіптік білім берудің негіздерін, үміткерлердің кәсіби мүдделерін нақтылау үшін нақтылау;

- үміткерлердің жалпы педагогикалық және инклюзивті мәдениетінің деңгейін, кәсіби маңызы бар қасиеттердің қалыптасуын бағалау.

ТАЛАПКЕРЛЕРДІ ДАЯРЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Талапкер білуі керек:

- білім беру саласындағы негізгі нормативтік құқықтық құжаттардың мазмұны;
- Қазақстан Республикасының Білім беру жүйесінің компоненттері, деңгейлері мен сатылары;
- жалпы және арнайы білім берудің тарихы мен негізгі даму тенденциялары;
- жалпы және арнайы педагогиканың негізгі категориялары мен ұғымдары;
- психофизикалық даму ерекшеліктері бар балалардың негізгі категориялары;
- арнайы білім алуды және түзету-педагогикалық көмек алуды қамтамасыз ететін білім беру ұйымдарының түрлері.

Жасай алуы:

- педагогикалық білім беру практикасы теорияның ережелерін нақты мысалдармен түсіндіру;
- оқытуды ұйымдастырудың негізгі әдістері мен формаларын тәжірибеде қолдану және ЕББҚ бар балаларды тәрбиелеу;
- білім алушылардың психофизикалық даму ерекшеліктерін ескере отырып, олармен өзара іс-қимылды жоспарлау және жүзеге асыру;
- ЕББҚ бар білім алушылардың оқу қызметінің нәтижелерін бақылауды және бағалауды жүзеге асыру;
- ЕББҚ бар балалардың ата-аналарымен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.

иелік ету:

- оқытудың заманауи құралдарымен;
- сөйлеу мәдениеті, анық, қисынды және дәйекті түрде жеткізу қабілеті өз ойлары.

Әңгімелесуді ұйымдастыру және өткізу

М. Қозыбаев атындағы СҚУ-да.

Әңгімелесу өткізу білім беру бағдарламасын игеруге талапкердің дайындық дәрежесін анықтаудан тұрады. Әңгімелесу барысында талапкер зерттеушілік және қолданбалы сипаттағы нақты теориялық және практикалық міндеттерді шешу үшін қажетті білімді, іскерлікті және дағдыларды тиімді қолдана білу қабілетін көрсетуі, сондай-ақ теориялық материалда және негізгі дереккөздерді (әдебиет, ғылыми, оқу басылымдары) таңдауда бағдарлануы тиіс.

Бағалау критерийлері

Әңгімелесу нәтижелері бойынша талапкердің білім беру бағдарламасын игеруге теориялық және практикалық дайындық деңгейі анықталады.

Комиссия талапкерді қабылдауды ұсынады немесе ұсынбайды және анықтайды:

- теориялық және практикалық дайындық деңгейінің техникалық және кәсіптік білім берудің белгіленген жалпыға міндетті стандарттарына сәйкестігі;

- жалпы кәсіптік және арнайы пәндер бойынша білімнің, іскерліктің және практикалық дағдылардың нақты деңгейі, олардың білім беру бағдарламасы бойынша оқу бағдарламалары мен біліктілік сипаттамаларының талаптарына сәйкестігі.

Әңгімелесу нәтижелері қабылдау комиссиясы отырысының хаттамаларына қол қойылғаннан кейін олар өткізілген күні жарияланады.

Әңгімелесу өткізу нысаны ауызша.

Әрбір талапкерге ауызша жауап бағаланатын сұрақтар ұсынылады, сондай-ақ оны ойластыруға уақыт беріледі (20-30 минут). Қажет болған жағдайда (толық емес, дұрыс емес жауап, терминдерді дұрыс қолданбау және т.б.) талапкерге қосымша сұрақтар қойылуы мүмкін. Әңгімелесу сұрақтарына талапкер қысқаша жауап беруі тиіс, ол хаттамада тіркеледі.

Талапкерлерге келесі бөлімдер бойынша тапсырмалар ұсынылады:

1 бөлім. "Педагогика"

1. ҚР-дағы даму мен тәрбиенің қазіргі заманғы проблемаларын сипаттаңыз.
2. Мектепке дейінгі/мектеп жасындағы салауатты өмір салты негіздерін тәрбиелеудің негізгі міндеттерін бөліп көрсетіңіз.
3. Мектеп жасына дейінгі/мектеп жасындағы балалардың ақыл-ой дамуы мен тәрбиесінің педагогикалық негіздерін бөліп көрсетіңіз.
4. Баланың психикалық дамуындағы ойынның маңыздылығын сипаттаңыз.
5. Отбасы (Сіздің ойыңызша) тәрбие жүйесінде қандай мәнге ие?
6. Отбасылық қарым-қатынастың баланың жеке басының қалыптасуына әсерін сипаттаңыз.

7. Әр түрлі типтегі балаларды тәрбиелеудің ерекшеліктерін сипаттаңыз: толық, толық емес отбасы, көп балалы және т. б.

8. Сіз отбасылық ата-ана тәрбиесінің қандай мәселелерін ең маңызды деп санайсыз?

2-бөлім: "Түзету педагогикасының негіздері"

1. Неліктен сіз ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен (бұдан әрі -

ЕББҚ) жұмыс істегіңіз келеді?.

2. Сіз ЕББҚ бар адамдар туралы фильмдер көрдіңіз бе? Сіз көргенде не сезіндіңіз?

3. Арнайы Білім беру туралы не білесіз

3-бөлім: "Жалпы сұрақтар"

1. Арнайы педагогтар қандай мекемелерде жұмыс істейді?

2. Сөйлеу қабілеті бұзылған адамдар (көру, есту, интеллектуалдық жеткіліксіздік) Сізбен кездесті ме?

3. Арнайы педагогика саласындағы ғалымдардан немесе логопед-практиктерден кімді білесіз?

4. Неліктен сіз педагог-дефектолог мамандығын таңдауды шештіңіз? Сіздің таңдауыңызға не әсер етті?

5. Сіздің ойыңызша, сөйлеу бұзылыстары тек балаларда болуы мүмкін немесе олар әр түрлі жаста кездеседі ме?

6. Сіз қалай ойлайсыз сөйлеу бұзылыстарын жеңуге бола ма, әлде олар адамда өмір бойы қалады ма?

7. Факультет туралы қалай білдіңіз? Сіздің таныстарыңыздың арасында қазіргі уақытта біздің университетте оқитын түлектер немесе адамдар бар ма?

8. Сіз арнайы мұғалімнен басқа кім болғыңыз келеді? Сіздің ойыңызша, арнайы мұғалім қандай жеке қасиеттерге ие болуы керек?

9. Аяқтағаннан кейін қайда жұмыс істегіңіз келеді?

10. Сіздің ата-анаңыз арнайы педагог мамандығын таңдауға қалай қарады?

Әдебиеттер тізімі:

1. Специальная педагогика./Под ред. Назаровой Н.М. - М, 2010.

2. Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития (олигофренопедагогика)/Под ред. Пузанова Б.П.—М., 2012.

3. Мовкебаева З.А. Инклюзивное образование : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинов", 2020. - 196 с.

4. Мовкебаева З.А. Включение детей с образовательными потребностями в общеобразовательный процесс : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинова", 2020. - 238 с.

5. Сулеймеиова Р.А., Хакимжанова Г.Д. Зарубежный и отечественный опыт включения детей со специальными нуждами в общеобразовательный процесс. Проблемы и пути решения.- Алматы, 2009.